

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Nr. 8021 Bis.

Notificare oficială.

Tinerii, cari voesc să fie pri-miți în secțiunea teologică a semi-narului arhidiecezan pentru anul prim, sunt prin aceasta provocați să-și înainteze petițiunile instruite în ordine până la 7/20 August 1909.

Petițiunile să se adreseze con-sistorului arhidiecezan, și să fie in-struate cu următoarele documente în original:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu de maturitate.
3. Testimoniu dela medic des-pre integritatea spirituală și corporală.
4. Eventuale ale documente re-comandătoare.

Cererile întrate după acest ter-min nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din sedința senatului bisericesc, ținută la 30 Iunie 1909.

Consistorul arhidiecezan.

Toastele dela Sinaia.

Importanța vizitei pe care a fă-cut-o Alteța Sa Moștenitorul no-stru de tron Francisc Ferdinand la Sinaia o constată întreaga presă europeană, care în articole lungi de fond o apreciază ca un act, nu nu-mai de etichetă, ci și politic.

Dar mai bine decât în articolele de ziare să reoglindează impor-tanța acestei vizite, — despre care aducem mai la vale raport amănun-țit, — în toastele rostite cu oca-ziuina primului prânz dat în Sinaia în onoarea oaspeților pe cari i-a primit curtea regală română și țara întreagă cu căldură și însuflețire de nedescris, toaste, al căror cuprins e următorul:

Maiestatea Sa regele Carol a vorbit următoarele:

„Visita Alteței Voastre Impe-riale și Regale și a grațioasei sale

soții ne pricinuește o mare bucu-rie. Din adâncul inimei noastre vă urăm la amândoi bun sosît în mij-loul nostru.

Printre număroșii membri ai casei de Habsburg ce am avut o-noarea a primi la castelul Peleş păstrăm mai ales o amintire ne-ștearsă de șederea în țară a ilus-trei părechi imperiale, (germane) și a tatălui mult iubit al Alteței Voastre Imperiale, cu care mă u-neau, încă din tinerețe, legături de cea mai strânsă prietinie, a că-rui amintire îmi va fi pe veci scumpă. Indrăznesc a spera, că fiul său îmi va continua iubirea pe care ilustrul defunct o avea pentru mine. Pre-zența Alteței Voastre Imperiale și Regale îmi este o mărturie scumpă despre acestea. Văd de asemenea în această vizită o nouă dovadă de simpatia și interesul constant ce Ma-iestatea Sa Împăratul-Rege, augus-tul D-voastră unchiu, îmi arată, mie și țarei mele. Aceste sentimente binevoitoare mă îndatorează la cea mai vie recunoștință și sporesc mul-țămirea ce resimt făcând să reiasă, în această plăcută circumstanță, ma-rele preț ce punem pe relațiunile atât de amicale ce le întreținem de ani îndelungați cu puternica mo-narhie vecină, pentru prosperitatea căreia fac urările cele mai căldu-roase.

Nenumăratele și delicatele a-tențiuni ale Maiestății Sale pentru mine și pentru ai mei, de care ne-a dat o nouă și strălucită dovadă însărcinând pe Alteța Voastră Impe-rială și Regală să remită nepotului meu însemnele Lânei de Aur, îmi inspiră cea mai adâncă și mai sin-ceră grațitudine.

Nu ași putea mai bine dovedi sentimentele de recunoștință de cari sunt pătruns, decât unindu-le cu urările călduroase ale inimei mele, pentru fericirea Maiestății Sale. Aceste urări le adresez de a-semenea și Alteței Voastre Imperiale

și Regale, și rog pe Dumnezeu să răspândească asupra ei și asupra alor săi binefacerile binecuvântări-lor sale.

Reînnoindu-vă espresiunea bucu-riei ce ne pricinuește amabila d-v. vizită, ridic paharul meu în sănăta-tea M. S. Împăratului Rege și în aceea a Alteței Voastre Imperiale și Regale și a familiei sale iubite“.

Arhiducele Francisc Ferdinand a răspuns următoarele:

„Sire! Adânc mișcat de cuvin-tele grațioase și cordiale pe cari le-a rostit Maiestatea Voastră și a-dânc recunoscător de primirea stră-lucită și amicală pe care Maiestatea Voastră și M. Sa Regina au bine-voit a ne-o face, rog pe Maiestatea Voastră să-mi permită a-i exprima sentimentele foarte sincerei noastre grațitudini.

Cu o nespusă bucurie am pri-mit amabila invitațiune a Maiestății Voastre. Ea ne dă prilej de a es-prima Maiestății Voastre, precum și M. S. Reginei, urările călduroase ce formăm pentru fericirea lor și pen-tru prosperitatea României.

Pătruns de admirațiune pentru înalta înțelepciune a Maiestății Voa-stre și animat de simțăminte de de-votament și de sinceră afecțiune pentru Maiestatea Voastră și au-gusta casă a Maiestății Voastre, sim-țăminte ce mi-s'au transmis de ră-posatul meu tată, sunt mândru și fericit de a putea continua amici-ția tradițională, de care Maiestatea Voastră a păstrat o atât de duioasă amintire.

Mă achit cu bucurie de misiu-ne cu care m'a onorat M. Sa Îm-păratul Rege, însărcinându-mă să remit A. S. R. Principelui Ferdi-nand, prea scumpului meu prietin, însemnele ordinului Lânei de Aur.

Voi fi foarte fericit la înapoia-rea mea să fiu pe lângă M. S. Îm-păratul Rege interpretul cuvintelor de amicitie sinceră și de vie simpa-tie, pe cari Maiestatea Voastră a

binevoit a ni-le exprima. Aceste cu-vinte sunt o nouă și prețioasă mă-rturie a relațiunilor escelente, cari există în mod fericit între România și Austro-Ungaria.

Rugând pe Dumnezeu să bine-voiască a ținea ani îndelungați viața scumpă a Maiestății Voastre, spre binele țării Maiestății Voastre, beau în sănătatea Maiestății Voastre, în sănătatea M. S. Reginei și a întregii case regale“.

Alegerea de episcop la Caransebeș.

Raport special.

— 13 Iulie n.

În sfârșit s'a săvârșit și alegerea de episcop în eparhia Caransebeș, alegere, pe care încă nu o putem numi desăvârșită. Doi factori mai înalți, și anume, Sinodul episcopesc și Coroana au să-și spună cuvântul din urmă.

Deja de Duminecă în 28 Iunie, v. sosiră deputații sinodali în număr aproape complet. Privindu-i cum ședeau grupuri pe la mesele din grădina „Licht-neckert“, primeai impresia, că au de a isprăvi un lucru, asupra căruia încă nu erau pe deplin lămurii. Nu prea discu-tau de alegere, iar dacă îi întrebai, cei mai mulți îți dădeau răspunsuri evazive. Cu toate acestea, se răspândise vestea, că lupta va decurge în jurul protosince-lilor Dr. Bădescu și Dr. Olariu. Seara la oarele 6 se țină o consfătuire. Din tai-nele acestea nu știu nimic. Constat însă, că la consfătuire au luat parte numai cei din o partidă.

Seara la oarele 7 se țină în biserică catedrală din loc priveghierea (denie) după tipicul din sărbătoarea Rusaliilor. S'a ce-lebrat adecă utrenia, pontificată pe P. C. Sa Dl Filaret Musta, arhimandrit și vicar episcopesc, asistat de protosincelii Dr. I. Bădescu și Dr. I. Olariu, de presbiterii Spi-ridon Sandru (Caransebeș) și Ioanichie Neagoș (Petrovaselo) și de ierodiaconul George Joandrea inv. în Lugoj.

Luni, în 29 Iunie se celebră sfântă liturghie dela Rusalii, pontificată de ar-himandritul Filaret Musta, cu asistența protosincelilor Dr. I. Bădescu și Dr. I. O-lariu, a protopresbiterilor Alexandru Po-poviciu (Oravița) și Traian Oprea (Vârșet) și a diaconului George Joandrea din Lu-goj. Răspunsurile liturgice le-a dat des-tul de precis reuniunea română de cân-

FOIȘOARĂ.

Activitatea literară a Metropolitului Andreiu b. de Șaguna.

(Urmare.)

de Gh. Tuibure.

Știm, că biserica noastră ortodoxă în regularea și ocărmuirea afacerilor sale legislative și jurisdicționale s'a folosit, din cele mai vechi timpuri, de colecțiunile canoa-nelor și legilor bisericești întrebuințate în biserica orien-tală preste tot. Astfel toate referințele vieții sale externe și interne biserica noastră și-le regula după dreptul cano-nic oriental, care-i slujă de îndreptar și la aplicarea în practică a diferitelor canoane și care, în general, eră o de-rivațiune a dreptului român. Prefața Pravilei dela Govora ne spune, că deja pe la anul 1400 d. Cr., pe timpul dom-niei lui Alexandru cel Bun, în biserica din Țările romă-nești se folosia o sinopsă a *Bazilicalelor* bizantine, scrisă în limba grecească. Iar supt domnia lui Ștefan-cel-Mare în biserica Moldovei eră în folosință *Sintagma alfabetică* a ca-nonistului bizantin Mateiu Blastare.¹⁾

Un exemplar al acestei sintagme, care eră singura lege scrisă a Moldovei, scris afirmative în Iași la anul 1495, după părerea lui Hașdeu se găsește în biblioteca mă-năstirii Hopova din Sirmium împreună cu două nomoca-

noane, de asemenea slavonești, traduse în România prin veacul al XVI-lea.

Așa numita „lege scrisă“ a Românilor din Principate se înfățișă așadar în limbă streină, rămânând în chipul acesta cu desăvârșire necunoscută poporului de rând.

Cea dintâiu colecțiune de canoane în limba romă-nească vede lumina zilei deabia târziu, pela jumătatea vea-cului al XVII-lea, prin strădania și îngrijirea cucernicului domn al Muntenie, *Mateiu Basarab*, cel mai harnic civiliza-tor al neamului românesc. Ea apare în Târgoviște, la anul 1652, și poartă titlul:

Îndreptarea legii cu Dumnezeu, care are toată ju-decata arhierescă și împărătească de toate vinele preoțești și mirenești; Pravila sfinților apostoli, a celor 7 soboare și toate cele nemeastnice (= locale), lângă acestea și ale sf. dascăli ai lumii Vasilie Vel, Timothei, Nichita, Nicolae, teo-logia dumnezeieștilor bogoslovi, scrisă mai întâiu și întoc-mită cu porunca și învățătura blagoceștivilor împărat Kyr Ion Comninul de cuvântătorul diacon al marei biserici a lui Dumnezeu și păzitor de pravili Kyr Alexie Aristimu, iară acum dintâiu prepusă (= tradusă) tot de pre Elinește pe limba românească cu nevoința și osărdia și cu toată cheltuiala a preasfântului de Cristos Kyr Ștefan, cu mila lui Dumnezeu metropolit Târgoviștei, exarh plaiului și a toată Ungro-Vlahia. În Târgoviște, în tipografie Prealumi-natului meu Domn Io Mateiu Voevod Basarab... Martie 20, vleit 7160, al lui Cristos 1652.

În prefață metropolitul Ștefan face cunoscut modul cum s'a tradus și sa prelucrat noul codice canonic, după

diferite pravile orientale, scoțându-se astfel din întunerec la lumină „cu bună voia și tot sfatul Măriei Sale“, ca să fie ca o grădină plină de flori mirositoare sau ca un vi-stieriu al bisericii.

Pravila Isași (820 pag. folio) cuprinde în partea în-tăiu nomocanoanele lui Manuil Malaxe, iar în partea a doua Epitome canonum al lui Alexe Aristeu. După cuprins, unii o și consideră de o simplă traducere pe românește a Ba-zilicalelor și canoanelor lui Aristeu, alții însă o socot de un estras al dreptului Iustinian.

La anul 1870 s'a retipărit o parte a ei, în București, cu litere latine; astăzi se găsește tipărită în întregime cu ca-ractere străbune, și este susținută încă în cinstea și auto-ritatea, care a avut-o dela început. Pela 1844 se traduce pe românește și *Pidalionul*, colecțiunea cea mai nouă de canoane orientale, care a esercitat aceeași putere de drept ca și Pravila. La anul 1862 episcopul unit din Oradea-mare *Iosif Popp* tipărește cea dintâi sinopsă românească a canoanelor din Pravila supt titlul: *Enchiridion juris Ec-clesiae orientalis catholicae*, Oradiensis anus 1862.

Aceasta eră, în general, starea literaturii canonice ro-mânești pe vremea, când Șaguna stăruia pentru așăzarea bisericii sale pe temeliile canoanelor. Armele de lipsă în lupta nceasta, am văzut, că nu-i lipseau, acestea erau însă necunoscute clerului și poporului său.

(Va urma).

¹⁾ Cf. *Dobrovsky*, Institutiones linguae slavicae, Vindobonae, 1822, pag. XIX.

tări din Caransebeș sub conducerea dlui Achim Aliote. S'a făcut apoi părăsias pentru marele arhieru Andrei și mecenatele Emanuel Goșdu.

Actul de alegere s'a săvârșit în naia bisericii. Masa biroului se așază între stranele cântăreților, deputații ocupă loc în naia bărbatilor, iar publicul asistent în tinda femeilor, în cor și pe afară.

Se alege o deputațiune, compusă din membrii Mihail Popovici (Mehadia) și Dr. George Popovici (Lugoj) protopresbiteri, Baronul Duca de Cadar, Constantin Burdea și Dr. Valeriu Braniște, spre a invita pe mandatarul metropolitan arhimandritul Musta să conducă actul de alegere. Mandatarul e primit cu aplause.

Președintele ocupându-și locul designează de notari ai sinodului electoral pe membrii Traian Oprea și Avram Corcea din cler, și pe membrii Dr. Iosif Popovici, Dr. Octavian Proșteanu, George Breban și Cornel Cornean dintre mireni.

P. C. Sa președintele Musta deschide apoi ședința sinodului prin o frumoasă vorbire, acomodată împrejurărilor.

Notariul Traian Oprea citește literile I. P. S. domn arhiepiscop și metropolit Ioan Mețianu, prin cari numește pe arhimandritul F. Musta mandatar metropolit pentru conducerea actului de alegere.

Notariul Dr. Cornel Cornean dă cete listei deputaților și se constată, că din 60 deputați lipsesc 3 membri, și anume: George Serb, Iuliu Novac și Dr. Gârda.

Se alege o comisie verificatoare, spre a cenzura actele alegerilor supletorii. Terminându-se comisiunea lucrarea, referentul acesteia, dl Dr. Ioan Nedelcu propune iar sinodul verifică pe toți deputații aleși ulterior, și anume: Al. Popovici, Pavel Șandru și Moise Aleasă din cler și pe George Serb, Dr. Stefan Petrovici, Dr. Dim. Cioloca și Nicolae Gavrilă din mireni.

Se procedează acum la însuși actul alegerii. Bărbați de încredere pentru scrutiniu se aleg Escelența Se generalul Cena și protopresbiterul Mihail Popoviciu din Orșova.

Din 57 deputați prezenți au votat 55. Protosincelii Dr. I. Bădescu și Dr. I. Olariu n'au votat.

Terminându-se votarea se constată, că protosincelul Dr. Iosif Bădescu a intrunit 32 voturi, iar protosincelul Dr. Iosif Olariu 22 voturi. O ședulă a fost albă.

Rezultatul alegerii e primit cu frenezie aplause. Nou alesul episcop, Prea Cuvioșia Sa dl Dr. Iosif Bădescu la esirea sa din sfântul altar e felicitat mai întâi din partea mandatarului metropolit.

Nou alesul episcop adăne emoționat mulțamește din adâncul sufletului, atât mandatarului metropolit, cât și membrilor sinodali, pentru încrederea pusă în dansul. Declară, că martor îi este Dumnezeu, că totdeauna a fost mulțămît cu postul, ce l-a ocupat până acum în biserică și nici odată n'a răvniat după ranguri și măririi. Sub împrejurări normale distincția aceasta ar primi-o cu bucurie, în împrejurările de acum îi servește însă numai de mângâiere. Declarând, că primește înaltul post bisericesc, face mărturisire, că precum în trecut, așa și în viitor totdeauna va fi credincios tronului și patriei, călăuzit fiind în direcția aceasta mai ales de tradiționala alipire neclătinată a poporului românesc către tron și țară.

Coresp.

† Moise Lazar.

Mercuri a fost înmormântat regretatul protopresbiter și asesor consistorial Moise Lazar, în cimitirul central din Sibiu. În ziua înmormântării, înainte de amiază, s'a întrunit consistorul arhidiecezan în ședință plenară, și a eternizat meritele decedatului, câștigate ca slujitor conștient al bisericii în curs de peste 50 de ani, apoi și-a exprimat condolențele și regretele față de pierderea îndurată, a ordonat să fie arborat steagul negru pe edificiul arhidiecezan în care se află birourile consistorului, a hotărât depunerea unei coroane pe sicriul decedatului și participarea în corpore a membrilor consistorului la actul de înmormântare.

Steag negru, din incidentul trecerii la cele eterne a protopresbiterului și asesorului consistorial Moise Lazar, a mai arborat pe edificiul propriu și „Reuniunea sodalilor români” din loc, al cărei membru era decedatul.

Sicriul cu rămășițele pământești ale adormitului în Domnul fusese dus din vreme dela locuința răposatului în biserică gr. ort. română din suburbiul iosefin și așezat pe un catafalco, în mijlocul bi-

sericeii. Sicriul era acoperit cu mai multe coroane frumoase din flori naturale.

Actul înmormântării s'a început la 3 ore d. a. Conform dorinței din urmă a răposatului i s'a făcut înmormântare simplă, numai cu un preot și fără vorbiri. A slujit P. C. Sa, protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, iar răspunsurile le-a dat corul meseriașilor români din loc. Cântările bisericesti le-a executat preotul Oct. Murășianu și învățătorul Candid Popa.

La actul de înmormântare a participat un public foarte ales. A fost de față I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Mețianu, P. C. Sa Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, vicar arhiepiscopesc, domni Parteniu Cosma, I. A. de Preda, Nicolae Zigre, secretar metropolit, Dr. Atan. M. Marienescu, protop., Șagău, generalul în retragere Mihăilănu, asesorii și funcționarii consistoriali, protopopii gr. cat. Togan și Bunea, și alții și alții. Din iubire și colegialitate față de fiul răposatului, domnul locotenent Aurel Lazar, a participat la înmormântare și un număr frumos de ofițeri activi și în retragere.

La orele 4 d. a. ceremonia de înmormântare a fost terminată în biserică, sicriul a fost așezat pe carul mortuar, împreună cu coroanele, și a fost dus în cimitirul central, însoțit numai de preotul slujitor și de cei mai de aproape ai decedatului. Aci după o scurtă ceremonie a fost așezat apoi în pământ, între duioasele acorduri ale cântării „In veci pomenirea lui”.

O jluhească acum în pace, celce bună și credincioasă slugă a fost bisericii sale și neamului său, în serviciul cărora a stat peste un jumătate de secol, căci memoria sa va rămânea vie și binecuvântată pentru totdeauna!

Vizita Moștenitorului de tron la Sinaia.

Sâmbătă la orele 4 d. a. a sosit în gara dela Predeal trenul, care ducea în România pe Alteța Sa Arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul de tron al Austro-Ungariei, și pe soția sa, principesa Sofia de Hohenberg.

Intru întâmpinarea înalților oaspeți venise la Predeal principele Ferdinand, moștenitorul de tron al României, principesa Maria, prim-ministrul Ionel I. C. Brătianu, ministrul Morțun, prefectul județului, generalii Warthade și Crăiniceanu, ministrul plenipotențiar austro-ungar din București principele Schönborg de Hartenstein, și alții și alții. În gară era lume multă. Gara era frumos decorată. La sosirea trenului, muzica militară a intonat imnul casei domnitore austriace. Arhiducele Francisc Ferdinand s'a dat jos din tren și după prezentările obicinuite a trecut în revistă trupa postată pe peronul gării, în care timp, atât muzica militară, cât și corul de școlari din Predeal, a cântat „Doamne ține și protege”.

În sunetul muzicii și în mijlocul aclamării mulțimei trenul a plecat apoi cu înalții oaspeți la orele 4 și 50 minute spre Sinaia. Aci trenul a sosit la orele 5 și 15 minute. Muzica militară intonează și aci imnul casei domnitore austriace, și Arhiducele Francisc Ferdinand descinde cel dintâi din tren. Maiestatea Sa Regele Carol pășeste spre el, îl îmbrățișează și sărută de două ori. Se coboară apoi din tren principesa Sofia de Hohenberg, cu care se sărută Maiestatea Sa regina Elisaveta.

Primarul Sinaei, dl Manolescu, ofere oaspeților tradiționala pâine cu sare. Se fac apoi prezentările și plecarea la castelul Peleş. La gară și pe drum înalții oaspeți au fost aclamați cu căldură. În curtea castelului Peleş i-au primit corurile învățătoarelor și elevelor, cari au executat mai multe cântări naționale.

Sara la 8 ore a fost dinu de gală în onoarea oaspeților. Au fost invitate la masă peste 50 de persoane din înalta societate. Toastele rostite cu ocaziunea aceasta le dăm la alt loc.

Dimineață dimineața Arhiducele Francisc Ferdinand și soția sa au mers la orele 9 la capela catolică, unde au ascultat o slujbă scurtă, oficiată de preotul Benedict, iar la orele 11 au făcut vizită ambasadorului austro-ungar, contelui Schönborg. La orele 12 au luat prânzul la castelul Peleş, fiind de față numai membrii familiei regale române, înalții oaspeți și ministrul president român Brătianu, cu ambasadorul austro-ungar, dl Schönborg.

După amiază la orele 4 s'a făcut o excursiune succasă la Bușteni, Azuga și Predeal, cu opt automobile. Poporațiunea pretutindenea a făcut manifestațiuni călduroase oaspeților.

Excursiuniștii au făcut o săritură și la Brașov, iar la orele 7 seara s'au rein-

dinand a vizitat mănăstirea Sinaei și și-a scris numele în condica vizitatorilor.

La orele 8 a fost dinu de gală la castelul Peleş, cu participarea numai a familiei regale și a oaspeților cu suita lor, iar la orele 9 s'a dat o reprezentațiune teatrală de gală, cu concursul unor membri din înalta societate română. La reprezentațiune au fost invitate 120 de persoane, cari după teatru au trecut în sala de bufet, unde Arhiducele Francisc Ferdinand și-a exprimat mai de multeori satisfacția pentru primirea călduroasă ce i s'a făcut.

Luni la orele 4 d. a. s'a aranjat în liber o petrecere populară, care a plăcut foarte mult înalților oaspeți. Când a sosit Arhiducele Francisc Ferdinand la fața locului, un cor puternic a intonat în nemțește „Gott erhalte”, iar după el un alt cor a cântat „Trăiască Regele”. S'au executat apoi diferite dansuri românești, jucate de societăți, de soldați din batalionul de vânători și de publicul prezent. Încheierea s'a făcut cu o horă mare, în care a intrat și principesa Carol al României, cu principesa Elisaveta. Corul a mai intonat câteva cântece naționale, și la orele 6 seara sărbările au fost terminate.

Marți dimineața Arhiducele Francisc Ferdinand a primit o delegație a Românilor din Ungaria, compusă din domni Aurel C. Popovici, Ioan Scurtu și N. Mircea, care i-a predat o adresă omagială. Alteța Sa s'a întreținut timp îndelungat cu membrii delegațiunii. În decursul zilei (Marți) a făcut apoi inspecția batalionului de vânători. Trupele au executat d ferite mișcări, cu cari înaltul oaspe a fost foarte mulțămît. A felicitat cu căldură pe vice-col Negruzzi, și a cerut să-i fie prezentați toți ofițerii. Seara la orele 9 Arhiducele Francisc Ferdinand a plecat apoi cu soția și suita prin Predeal, îndărăt la Viena. La gară au mers Soveranii români, principii români și o mulțime imensă de public. Arhiducele la plecare s'a sărutat de douăori cu Regele. Regina și principesa Maria s'au sărutat cu principesa Sofia, iar pe Moștenitorul nostru de tron l-au sărutat pe obraz. Publicul a isbunit în urale. La dorința expresă a Arhiducelui nu l-a însoțit nime până la Predeal, decât generalul Crăiniceanu și majorul Grigorescu, împărțiți de serviciu pe lângă Alteța Sa. Arhiducele și-a exprimat în gara dela Sinaia și la la Predeal de nenumărateori mulțămirile pentru caldă și sinceră primire ce i s'a făcut.

Intrunirea secțiilor dela Asociațiune.

Sibiu, 16 Iulie n

A doua ședință a secțiilor științifice-literare ale „Asociațiunii” s'a ținut ieri Joi, la orele 9 și un sfert.

Președintele, dl Ios. St. Șuluțu, prezentă scrisoarea membrului Silvestru Moldovanu, care având a-și face pedeapsa în temnița de stat din Sighetin, nu poate lua parte la ședințe.

Intrându-se în ordinea de zi, în numele secției literare raportează dl Dr. I. Blega. La propunerea secțiunii și pe baza raportului referentului, premiul „Andrei Murășianu” se votează concurenților: dl Dr. D. Stoica și I. P. Lazar, pentru Schița monografică a Selașului, 300 cor., iar dlui Al. Ciura pentru Icoane tot 300 cor. O conferință, cu ocazia adunării gen. din anul acesta, va fi invitat să o țină membrul cor. dl Dr. V. Braniște asupra lui Șeguna sau Al. Mocsonyi. Se decide adunarea materialului pentru un dicționar portativ românesc, în care să se esplice vorbele străine întrebunțate în l. literară și în parte necunoscute cetitorilor din părțile noastre. În locurile vacante se alege: dl Dr. I. Rațiu, profesor membru ordinar și Dr. Alex. Bogdan membru corespondent în secția literară.

Urmează secția istorică. Raportează dl Dr. I. Lupaș asupra activității membrilor în decursul anului. Ședința revine asupra repertoriului bibliografic, cerând să se facă iarăș, asemenea și nomenclatura toponomastică, în înțelesul concludului din 1906.

Raportorul secției științifice, dnul A. Vlaicu, citește darea de seamă a membrului Dr. I. Radu, care ajutat de câteva puteri din Brad a ținut prelegeri populare și a organizat reprezentațiuni teatrale cu diletanți, iar venitul acestor reprezentațiuni s'a întrebuințat pentru înființarea de bibliotecă, precum și pentru ajutorarea fondului gimnazial din Brad. Membrii secției se angajează la o colaborare intensă pentru revista „Transilvania” și vor predați conferințe de model. La propunerea secției se va însărcina secția istorică să compună despre orașele: Sibiu, Brașov și Blaj trei prelegeri de model. Locul membrului corespondent V. Borlan

în înțelesul regulamentului se declară vacant.

Secția școlară prin raportorul său Dr. I. Stoica arată, că s'au înaintat 12 lucrări pentru abecedarul de adulți. Două din ele, ca cele mai reușite, având devisa: „Luminează-te și vei fi, voește și vei putea” și „vorbiți, scrieți românește” se vor înapoia autorilor pentru a introduce unele îndreptări, după care secția se va pronunța de nou. Se decide, ca la biblioteca „Asociațiunii” să se introducă un despătimant separat pentru cărțile școlare. La propunerea dlui Goldiș s'a mai hotărât, ca să se facă o adresă din partea comitetului central către Vener. Consistorii românești din patrie, cu privire la ordinațiunile nedrepte și la uzul păgubitor din multe puncte de vedere, după care manulele tipărite în anumite tipografii nu pot fi întrebunțate pe teritoriul altor consistorii, și cărțile de școală să nu mai fi escluse pe motiv că s'au tipărit în alte tipografii și nu în tipografia proprie a cutărei eparhii. La locurile vacante s'au ales membri corespondenți domni Dr. Nic. Bălan și Al. Ciura, profesori.

Raportorul secției economice dl R. Simu, arată că băncile noastre au contribuit 1066 cor. 30 fl. pentru angajarea agronomului emulbutant. Se hotărăște, să se angajeze prin concurs un agronom, cu salariu și rebonificarea cheltuielilor de călătorie. Referentul și alți membri au ținut prelegeri economice în mai multe locuri.

Privitor la înființarea unei societăți de colportaj se vor întruni membrii din secția literară și cea economică cu ocazia adunării gen. din acest an și vor chibzui modalitățile de înființare.

După aceasta președintele declară ședința încheiată la orele 12.

Cronică pedagogică.

Învățământul ca mijloc de creștere morală în școala noastră populară.

De

G. Fl. Preșmercan.

(Urmare).

Oferite acestea sub înrăurinta frumseților naturii și sub impresia întâmplărilor diferite prind adânci rădăcini în inima de astădată mai deschisă și mai primitoare a elevilor.

În scop de a netezi calea, pe care trebuie să înainteze educatorul întru nobilitarea inimii și deci întru promovarea creșterii morale a tinerimii, servicii mari sunt de a se aștepta dela autorii cărților de școală, cari prin calitatea materiei ce au a o folosi și prin felul ei de distribuie în manualele lor de școală, sunt chemați a da direcție morală creșterii tinerimii școlare. Cât privește alegerea materialului de învățământ, acesta fiind dat parte în natură și în viață omului, parte în religie, educatorul e chemat să-l exploateze cât mai bine întru promovarea culturii inimii elevului.

De oarece apoi numai învățământului etic îi este dat în mod direct să desvolte sentimente, din cari să rezulte această cultură, de aceea se și cuvine, ca materialului cuprins în acesta să i se dea o atenție deosebită.

Acesta trebuie considerat ca centrul întregului învățământ, având să fie completat în mare parte prin religie. Cunoștințele din această doctrină vor avea să fie întregite între singuraticile obiecte de învățământ, formând o legătură trainică între ele.

Prin aceasta se aduce în legătură, numită în pedagogie concentrațiune, la realizarea căreia trebuie să se țină cont de valoarea singuraticilor obiecte și se stabilește între acestea o unitate, în sensul căreia toate apar ca niște părți ale unui întreg organic cari părți neconținut au să se sprijinească și întregescă reciproc. Trebuie să se insiste asupra acestei unități, căci prin sistemizarea obiectelor de învățământ, aducând sferele și seriile de idei într-o legătură strânsă, în conștiința elevului, unitatea acesteia încă se păstrează nealterată, cât privește apoi însemnătatea acesteia fiecare știe, că pe ea se bazează valoarea personală a individului, atât în ceea ce privește știința, cât și energia și aptitudinea lui de a lucra. Va trebui să se insiste cu atât mai mult asupra acestui postulat, cu cât azi când în urma împovărării peste măsură a programelor de învățământ, și deci a surmenajării minții elevilor, din o știință vastă și împrăștiată ce și-o însușesc aceștia în mare parte în mod mașinal, rezultă lipsă totală de voință energetică și deci și de caracter. Din împrejurarea aceasta rezultă necesitatea de a se da pe lângă cultura materială, care are să asigure elevilor capitalul necesar de idei și cunoștințe, cuvenita aten-

țiune și culturi formale, care e chemată să promoveze dezvoltarea puterilor spirituale.

Considerând apoi, că cele mai multe obiecte de învățământ prin însăși natura lor contribuie mai mult la promovarea culturii materiale și faptul, că lipsurile din acest fel de cultură mai ușor se pot suplini ca cele ale culturii formale ne îndeamnă să înțelegem înțelesul învățării, cari prin îngrămădirea de material neasimilat în sufletul elevilor, nesocotesc acel postulat pedagogic care pretinde, ca întregul material ce este de predat în școală să fie bine concentrat, dacă e ca din el să rămână o scumpă moștenire și care este întărirea facultăților spirituale, cari au să servească de bază pentru cultura lui specială, reolamata de cariera ce-l așteaptă în viață. Pentru că însăși forțele acestea rezultate din cultura formală să ia o astfel de dezvoltare, încât să fie o garanție sigură pentru o viață adevărat morală, trebuie ca ori-cărui început de învățământ să i premergă ideile religioase cari trebuie sădite în cea mai fragedă copilărie, aceasta trebuie s'o avem în vedere, cu atât mai mult, cu cât ele formează elementele cele mai simple și mai accesibile minții copilului. Ele sunt chemate totodată a așeza prima piatră în fundamentul conștiinței morale a elevului, care mai târziu are să-i fie legea morală. În împrejurarea, că ideile religioase au o atât de adâncă înrădăcinare asupra creșterii morale, pe de altă parte în faptul, că acestora nu li se dă cuvenită atenție în școala noastră populară, aflăm două motive puternice întru a stăruii mai mult asupra educației religioase a tinerimii noastre. E un fapt constatat, că în vreme ce invențiile și rezultatele științifice a căror sferă se lărgesc tot mai mult, se înmulțesc pe zi ce merge, transpunându-se prin învățământ dela generație la alta, în privința creșterii religioase nu putem constata nici decum acest progres. Causa acestei apariții triste trebuie căutată în erorile de cari suferă sistemul educativ de azi, sau mai bine zis în însăși neabgarea în seamă a părții educative, cu timbru religios din învățământul pedagogic de azi. Prin lipsa noiei religioase din caracterul sistemului educativ modern și deci și a unei culturi sănătoase morale, care știut este numai sub scutul religiei poate prospera, abisul ce se desfășură atât de larg între știință și credință, departe de a se îngusta, va deveni tot mai mare; aspirațiile indivizilor cari și așa sunt îndreptate aproape exclusiv spre bunuri materiale, nici când nu se vor întoarce spre bunuri ideale.

(Va urma.)

NOUȚĂȚI.

Maiestatea Sa, Monarhul nostru, a plecat Mercuri la orele 8 dimineața prin gara Pinzing la Ischl, însoțit de primul adjutant, contele Paar, de directorul de cabinet Schissel, de medicul de curte Kerzl și de celalalt personal trebuincios. Maiestatea Sa rămâne în Ischl până la finea lui August.

Sfășierea steagului unguresc. Presa maghiară a fost alarmată de știrea, că în Sinaia, cu ocaziunea vizitei Arhiducelui Francisc Ferdinand, a fost sfășiat în bucăți un steag unguresc, din cauze, că proprietarii casei care-l arborase, un Maghiar, n'a voit să-l delăture. Știrea e desmintită însă în modul cel mai categoric. În Sinaia nu e nici un Maghiar proprietar de casă, și n'a fost arborat nici un steag unguresc în onoarea Arhiducelui Francisc Ferdinand, prin urmare nu era ce se fie sfășiat.

† **I. Crăciunescu,** profesor la facultatea de litere din București, a decedat Marți sara în etate de 64 ani.

Hymen. Paraschiva L. Stanciu și George Mohan, anunț căsătoriei lor, care se va sărbători în biserica greco-ortod. din Sibiu, suburbul Iosefin, Duminecă, în 5/18 Iulie a. c. la 3 ore p. m.

Büllov, cancelarul german, care se desparte de postul său, a dat Duminecă o masă, unde au fost invitați funcționarii cancelariei imperiale și alte persoane ale ministerului de externe. Dl Büllov, luându-și adio a zis, că dorește să vină în locul lui cel mai mare german, care să apere cinstea și bunăstarea poporului său.

Mormânt regesc. Muzeul național din Budapesta a trimis un specialist în în comuna bănățeană Igrış, ca să cerceteze la fața locului prețioasa descoperire a mormântului regelui Andrei II, despre care zărele au adus știri în zilele trecute. Duminecă a și venit în comună specialistul trimis, însoțit de autoritățile comitatului și a constatat îndată, că tabla cu inscripția Rex Andreas II este o falsificare și a fost îngropată cu câteva luni mai înainte de făptuitorii necunoscuți. S'au descoperit totuși fundamentele unei mănăstiri.

În contra grindinei. La academia de științe din Paris s'a discutat nu lucrul de mare însemnătate pentru economia rurală. E vorba de a hotărâ, dacă instalațiile de fire pentru puterice curente pot avea înrădăcinare asupra căderii grindinii. Academia a arătat, că în împrejurimile unor munți făcându-se astfel de instalație, s'au observat schimbări în ce privește zona căderii de grindină. Construcându-se adevărat în acele regiuni o puternică instalație electrică, furtunile cu piatră au luat o altă direcțiune. Explicațiunea acestei împrejurări se așteaptă.

Vilegiatură în Elveția. În unele părți ale Elveției au căzut mari cantități de zăpadă. Toate vârfurile de munți și văile sunt albe. Lumea părăsește stațiunile balneare.

Mizerie. În urma grindinei din zilele trecute s'au nimicit sămănăturile în multe părți ale țării noastre, în deosebi apusene, și oamenii n'au ce mânca. În sate din Bihor și în Munții apuseni poporul e amenințat de cea mai aspră mizerie. S'a pornit o lucrare de salvare.

La Pultava, unde înainte cu 200 de ani rușii au învins șvezii, s'au ținut mari serbări. În amintirea lui Petru cel mare s'a oficiat serviciu divin. Țarul Nicolae a fost salutat cu însuflețire. Au fost de față la serbări peste 25 de mii de participanți. O paradă a avut loc a regimentelor, care au luat parte la bătălia dela Pultava. S'a inaugurat un monument al apărătorului Pultavei dela 1709, comandantul Colin.

Glas rusesc contra desnaționalizării. Ziarul „Slovo” condamnă politica de rusificare în Polonia, zicând, că trebuie să se renunțe la sistemul de desnaționalizare, în situația internațională de astăzi, să i se dea Poloniei autonomie, și să i se respecte poporului limba sa maternă.

Al 148-lea! Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a solvit ajutorul statutar după răposatul membru Moise Lazar, fost protopresbiter și asessor consistorial. Acesta este al 148 lea oas de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibieni.

„**Narodne Listi**”, foaia cotidiană din Praga publică un articol, în care din motive naționale medicii boemi sunt invitați să nu participe la congresul internațional dela Budapesta. Ziarele ungurești scriu, că medicii boemi au hotărât totuși să vină, dar vor stăruii să se înființeze o secție națională boemă deosebită.

Gorki, cunoscutul scriitor rus, care e stabilit de mai mult timp pe insula Capri, a fost expulsat de autoritățile neapolitane. Maxim Gorki a plecat la Genua. Expulsarea se crede, că stă în legătură cu vizita țarului la Neapole.

AM VONUL.

Cuvânt funebrel

la înmormântarea preteșei Florentina Manciu n. Mezei.

(Fine).

Asta va să zică tărie creștină, firmitate de caracter!..

Și — minune — pe cât de dură se arăta față de propria ființă pe atât devenia moale, când trebuia a face altora bine. Peste gingășia față de soț, ca îndebște știută, trec. Nu pot ascunde însă faptele milei, de cari fu vorba și la început. O parte alor privesc obștea întreaga, alta persoanele singurătate. Ca să le spun pe toate ar trebui a scrie cărți întregi, cari „nici în lume să nu încapă”. E destul deci să spun, că jertfele ce le poftesc datinele bisericii noastre pe la serbătorile mari, ca SS. Paști, toate, dar toate le avea biserica din dărnicia repozatei preteșe.

Datină permanentă era la preteasa a împodobi altarul bisericii cu luminile pâne și paosul prezoris. Dăruirea se estindea la toate bisericile din jur, cât pe știute, cât mai mult în ascuns. În privința seracilor și neputincioșilor avea regula de viață: Câte vreți să vă faceți vouă oamenii, să le faceți și voi lor (Mat. 7, 12). Nu trebuie sănătoșilor doftor ci bolnavilor (Nat. 9, 12). Nu caut voia mea ci voia tatălui celui ce m'au trimis pe mine (Ioan 5, 30). Și pe toți, fărăosebire de vârstă, de loc, de stare, îi ajuta cu bani, vestimente, bucate ș. a. Averi întregi pot valora ajutoarele date astfel. Punând într-o cumpănă daniile repozatei și în alta toate daniile altor oameni din comună, cred că trag la vale cele dintâi pe toate celelalte.

Și din aceasta se poate înțelege marimă ce a zăcut în trupul atât de slab.

Un gând mare frământa mintea și inima repozatei: *gândul de a face fundație bisericească cu scop umanitar.* Modestia ce o caracteriza și cuvintele Mântuitorului: *să nu știe stânga ta ce face dreapta,* au împedecat-o a subscrie cu mâna proprie actul ce intrupează ideea. Dar trăește ideea, a primit o drept moștenire soțul, parchul Nistor Manciu, care în felul hotărât în sfatul intim cu soția, îi va da întrupare, ridicând astfel repozatei monument care să nu-l poată roade timpul, monument ce va vesti vrednicia acestei matroane și năntea lui D'zeu și năntea oamenilor... din veac și până în veac.

Viața repozatei — ea să reamuz tot ce am zis — se poate asemăna cu maslinul de care face amintire Ap. Pavel în epistola sa către Romani (Cap. 11 v. 24). Maslinului după fiecare rodire îi cad crengile, se uscă. Rămâne butucul, care dă noi și noi mlădițe. Cu cât butucul e mai bătrân, mlădițele ce es devin mai nobile, și nobile din ce în ce se fac și fructele. Ca mlădițele dela maslin au căzut una după alta bucuriile repozatei, ca mlădițele ce se înmulțesc în locul celor căzute, i-au crescut durerile și năczurile. Butucul, inima bună, remase însă. Și fiecare lovitură a sorții i-a fost privilegiu bine venit a adăuga nouă mărgele de fapte bune la șirul celor vechi, cari asigură i nenumirea...

Secoli vin, secolii se duo; mai curând vin și trec secolii, decât se nase ființe în lume, ca a cărei icoană v'o prezenta. Se poate, că icoana dată nu-i deplin deslășită, după cum nedeslășit e și soarele care se arată la orizont dimineața. E firesc să fie așa, că oameni suntem, și

nu putem fi scoși de sub preocupății — animozități personale. Cu cât se înalță soarele peste orizont, cu atât devine mai luminos și varșă reze de căldură. Veni-va timpul, și nu e departe, când memoria repozatei va străluci în toată pompa. Atunci vor cunoaște-o și apleția-o și cei ce poate nu văd încă destul de clar măreața figură.

Jalnică adunare! Peatra ce se restornează de pe coastă la vale dă ecou ajungând la șes. Dar de cât a petrei, mai mare este ecoul bolovanului, și mai mare al stâncei ecou, când se restornează. Nu peatră, nici bolovan, nici stâncă, ci un munte întreg s'a resturnat din mijlocul nostru prin trecerea preteșei Florentina M. din această lume. Se poate deci, ca viața sa, faptele sale să nu aibe ecou în sufletele noastre? Am avea inimi mai vărtoase ca de stâncă. Ecoul faptelor ei însă e mare! Să urmăim ca și dansa cărările virtuții: Cei fără D'zeu și biserică să se întoarcă și să cunoască adevărul, că fără D'zeu nu este îndestulare, nu este liniște, nici fericire sufletească; căcătorii de lege, asupritorii, prigonitorii deapropelui, să ia aminte, că societatea ce nu-și are temeiul în iubirea și sprijinirea aproapelui — în măsura predioată de Evanghelie — nu se poate susține, se desface ca lucrurile la cari e mai mare puterea respingătoare ca atracția. De mare folos ne va fi abținerea ce datorim suntem a o introduce între obiceiurile caznice. Adevărat că oameni suntem și după legea firei și predania Scripturii, trebuință avem de „hrană și haină”, dar luxul nebun ce de un timp încoace multe jertfe are la poporul nostru, ne va trezi doar din amorțală, în care zăcem și ne va abate din calea peirei, spre care binișor am apucat.

Fie, ca memoria repozatei matroane să ne fie îndemn bun la întorcere, ca și despre noi să se poată zice, ca despre repozata: *„Bine, slugă bună și credincioasă peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune într-o bucurie Domnului tău!”* Amin! (Au urmat iertăciunile).

Vasile Gan
protop.

Apucă-te de spălat
Ca copilul de jucat
Vei spăla cu ușurie
Rufe de murdărie
Săpun „Schicht” de vei întrebuința
Mult năcaz îți vei cruța!

Puterea minunată și intensivă de curățat a
Săpunului Hirsch a lui Schicht
provine din felul unic de construire și din alegerea precaută a materialului!

Săpunul Hirsch a lui Schicht

cruță mâinile, rufe! Te cruță de osteneală și năcaz, cruță și sănătatea! Cruță bani, timp și lucru. 30,000 cor garanție de curățenie.

[143] 7-8

Un maghiar să bea numai apă minerală ungară.

Societatea pe acții pentru
exploatarea și exportul de

ape minerale ungare

Budapest, V.,
Báthory-utoza 5,

aduce în circulație numai apă minerală, naturală ungară.

Prețul unei litre cu schimbul sticlei:

Boldizsár de Borsec, contra suferințelor cronice de stomah
Borsec, fântâna principală, contra gichtului
Kossuth de Borsec, contra anemiei
Matild de Bodok, apă acra alcalică
Baross, contra suferinței de rărunchi

Borhegyi, pentru întărirea urinei
Boholt, apă răcoritoare
Előpatak, contra gâlbănărei
Maria de Rakosul de sus, contra catarului de gât
Hargitaligeti, beutură răcoritoare

Horgász, producător de apetit
Káson fântâna principală (Salutaris) cu iod și lithium
Repáti, apă acra
Selters sácian, contra suferinței cronice de stomah
Stoika, contra boalei de rinichi

Intrebați medicul D-Voastră și veți auzi, că rezultatul vindecător

al apei naturale minerale

și plăcutul ei gust nu e de comparat cu alte ape gazoase artificiale.

Cu apele noastre minerale ungare se pot înlocui toate apele vindecătoare din străinătate.

(60) 26—31

Depozite la: I. B. Misselbacher și I. Buchs în Sibiu.

Nr. 523—1909

[212] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă de cl. II-a **Sărata**, tractul gr. or. al Avrigului, pe baza rezoluției Preaven. consistor arhidiecezan din 23 Ianuarie 1907 Nr. 567 Bis., pînă la termenul indicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare la biserică spre a cânta eventual a celebra și cuvânta și a face cunostință cu poporul și poziția comunei.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate la coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor din vigoare la subsemnatului oficiu protopresbiterial gr. or. al Avrigului în Avrig, (posta Avrig, Felek, Szabvármegye) până la termenul sus indicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare la biserică spre a cânta eventual a celebra și cuvânta și a face cunostință cu poporul și poziția comunei.

Avrig, la 17 Iunie 1909.

Oficiul protopresbiterial român gr.-or. al tractului Avrig în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Ioan Cădea,
protopop.

Nr. 379/909.

[213] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III-a **Richisdorf**, protopresbiterialul Mediașului, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și înainteze cererile concursuale subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul susindicat, instruite cu testimoniu de 8 cl. gimn., absolutor teologic și atestat de calificățiune preoțească, având a se prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătoare și în biserică pentru a cânta, respective a celebra și predica.

Totodată se deobligă cel ales de paroh a contribui la fondul protopresbiterial pentru casa tractuală conform concluzelor cari sunt în vigoare.

Mediaș, la 19 Iunie 1909.

Oficiul protopresbiterial ortodox român al tractului Mediaș în conțelegere cu respectivul comitet parohial.

Romul Mircea,
protopop.

Nr. 270—1909

[214] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Măcen**, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Concurenții vor înainta cererile, instruite conform prescrișelor legii, subsemnatului oficiu în termenul anunțat. În acest timp conform dispozițiilor regulamentare se pot prezenta în parohie pentru a cânta în biserică, respective a celebra și cuvânta.

Hațeg, în 24 Iunie 1909.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitet parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopresbiter.

Nr. 322/909

[216] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal pe lângă parohul Teodor Șovrea în parohia de clasa III-a **Fănațe**, protopresbiterialul Cetatea-de-piatră, se exorie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: jumătate din venitele parohiale, fasonate la coala B. pentru întregirea venitelor parohiale dela stat.

Concurenții au de a-și înainta cererile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul anunțat.

În acest timp conform dispozițiilor regulamentului pentru parohii, se pot prezenta la biserică pentru a cânta, cuvânta eventual a celebra.

Lăpușul-unguresc, 15/28 Iunie 1909.

Oficiul protopresbiterial al Cetății-de-piatră în conțelegere cu comitet parohial.

Vasile Duma,
protopresbiter.

Dela Librăria arhidiecezană se poate procura:

Ivela, Cântecul Vetrei luminoase. Pentru voce și pian. Se vinde în favorul asilului pentru orbi „Vatra luminoasă“ înființat de M. Sa Regina Elisaveta a României.

Prețul 2 coroane, plus porto 30 bani.

Redactor responsabil Teodor V. Păcșian.

Nr. 257—1909

[215] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Valcelele rele**, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Concurenții vor înainta cererile instruite conform prescrișelor legii, subsemnatului oficiu în termenul anunțat. În acest timp conform dispozițiilor regulamentare se pot prezenta în parohie pentru a cânta în biserică, respective a celebra și cuvânta.

Hațeg, în 15/28 Iunie 1909.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitet parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopresbiter.

Nr. 304—1909

[211] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoarești din comunele bisericesti mai jos numite, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

A. In tractul Dobrei:

1. Radulești, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.
2. Bătrâna, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.
3. Lăpușul-inferior-Ohaba, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

B. In tractul Deva:

1. Bejan Cănelul-de-jos, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne.
2. Suligete, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.
3. Hondol, cu salariu de 800 cor., cuartir, grădina și lemne de foc.

Salariile se vor întregi la 1 Iulie 1910 la 1000 cor., în Hondol din mijloacele comunei bisericesti, la celelalte posturi dela stat.

Cei aleși vor fi datori a instrui în școala de repetiție și a cânta cu elevii la sfânta liturgie.

Este de dorit ca concurenții să se prezenteze poporului în sf. biserică înainte de alegere.

Concurenții să-și înainteze cererile de concurs, instruite cu documentele necesare și în timpul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiterial.

Dobra, 26 Iunie 1909.

Oficiul protopresbiterial al tract. Dobra și Deva în conțelegere cu comitet parohial.

Iosif Morariu
prot. și adm. ppresb.

Răniri

de tot felul trebuie cu îngrijire păzite
contra necurdărilor

căci prin aceasta și cea mai mică rană se poate preface în rană rea și greu vindecabilă. De 40 ani numita alifie mușetăre: alifie de casă de Praga, e un mijloc de legat demn de încredere. Această apă rănile, alina aprinderea și durerea, are efect bun și grăbește vindecarea.

— Zilnic expediții postale. —

1 Dosă 70 bani. Se expediază franco în toate părțile monarhiei Austro-Ungare contra trimerii prin mandat postal a Cor. 3-16
4 Dose, a Cor. 7—10 Dose.
Toate părțile embaleje poartă marca legală (343) 16—20 de apărare.

Depot general:

B. FRAGNER, furnisor c. și r.
Farmacia „LA VULTURUL NEGRU“,
Praga, Kleinseite 203, Colțul str. Neruda.
Depozite în farmaciile Austro-Ungariei și la I. v. Török, Dr. L. Egger și I. Egger, farmaciști în Budapesta.

Muschong, Baia Buziaș.**Apă minerală Phönix de Buziaș**

vindecă și împășpătează. Ajută admirabil la boale de rărunchi și beșica udului, la catarurile cronice de rărunchi, la formări de piatră urinală și la boalele cataralice ale organelor pentru aer și a organelor de separare. Recomandată de medici. Depozit general în Sibiu la firma **Carol Albrecht.**

(208) 2—12

Dela Librăria arhidiecezană, Sibiu,

se pot procura următoarele compozițiuni muzicale de **A. Bena:**

Sboar'al nopții negru flutur, pentru voce și pian	1-50
Nu m'abandona, pentru voce și pian	1-20
La fântână, cor bărbătesc	—80
Haide-ți feciori, cor bărbătesc	—50
La vin, cor bărbătesc	—60
La bere, cor bărbătesc	—60
Imn religios, cor bărbătesc	—50
Toast, cor bărbătesc	—50
Eu mă duc codrul rămâne, cor bărb.	—50
Românul, cor bărbătesc	—50
Serenadă, cor bărbătesc	—50
Suspinaea, cor bărbătesc	—50
Cântec popular (Mori mândro) c. bărb.	—50
Sum vânător, cor bărbătesc	—50
Era o seară lină, cor bărbătesc	—50
Serenadă, cor mixt	—60
Flori de nufăr, cor bărbătesc	—80
Pre tine te lăudăm, cor mixt	—80
La fântână, cor mixt	—50

Conservarea unui**stomach sănătos**

consistă mai cu seamă în ținerea, înaintarea și regularizarea mistuirei și a delăturării incuierilor neplăcute. Un mijloc cercat și pregătit din materiile cele mai bune și mai cu efect, producător de apetit și mistuire, care delătură cunoscutele urmări ale necumetului, dicte ne-regulate, răcele și incuierii neplăcute, d. e. arsură în stomach, umflătură, formarea de acid peste măsură și junghiuirele dureroase, e **Balsamul pentru stomach alui Dr. Rosa** din farmacia lui B. Fragner în Praga.

Atențiune! Toate părțile embaleje poartă marca legală de apărare.

Depot general: Farmacia lui

B. FRAGNER, furnisor c. și r.

„La vulturul negru“, Praga, Kleinseite 203,

Zilnic exp. postale. Colțul str. Neruda.

O sticlă întreagă 2 Cor., o jum. sticlă 1 Cor.

Se expediază franco în toate părțile monarhiei Austro-Ungare, contra trimerii prin ramburs

a Cor. 1-50 o sticlă mică, a Cor. 2-80 o sticlă mare, a Cor. 4-70 2 sticle mari, a Cor. 8—4

sticle mari, a Cor. 22—14 sticle mari.

Depozite în farmaciile Austro-Ungariei și la I. v. Török, Dr. L. Egger și I. Egger, farmaciști

[344] 16—20 în Budapesta.

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măiestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari! [13] 22—52

Iosif Neskudla, Olmütz

fabrică de stofe bisericesti, paramente recușite de metal și prapore.

Recomandă: **Feloane, ornate pentru Diaconi, Patrafire, Prapore, Steaguri pentru societăți, Balдахine etc.** confecționate exact după rital gr.-ortodox, apoi **Potire, Cruce, Cădelnițe, Candile, Discuri, Stea, Copie, Lingurițe** și a predat pentru orice comande

reprezentanța sa

Librăriei arhidiecezane, Sibiu,

de unde obiectele sus numite se pot procura cu prețuri de fabrică afară din cale moderate; tot la Librăria arhidiecezană (103) 15—52 se execută și încassările numitei firme.